

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 " — " —
Negyed évre . . . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltter” rovatban
közlendő czikkek soronkint
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:
Szabó Albert könyvnyomdájában. T. Nagy Inre szerkesztő lakásán. Dr. Kábdebő Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Birtokrendezési törvényeink hiányai.

Az 1880. évi 45. t. cz. 31. §. szerint „Arányosítás esetében a rendezés költségeit minden érdekelt fél a közösből neki jutott birtok vagy illetmény arányában viseli.” „Ezen költségek előleges fedezése végett azokról előirányzat készítenő s a szükséges összegek az arányosítás által érdekelt község vagy községek összes földadói arányában felosztva az 1876. XV. törvényczikkben megjelölt közegek hajtják be.”

Az arányosítás befejezése után a költségösszeget és annak egyéni felosztását a törvényszék állapítja meg s az előlegesen beszédett összegek kiegyenlítése hasonlóképp a pénzügyi közegek által foganatosítottatik.

Igy szól a törvény. Lássuk ezen törvény alkalmazását a gyakorlatban.

X. községben, mely egyuttal egy adóközség, egy politikai és két hitközség, az egész határterület — értve adóközségi határterületet — 10,000 hold a benne szórványosan előforduló kaszá-
lókkal együtt.

A 8000 hold erdő urbéri rendezése végbevitelt elzött 10 évvel, az akkor érvényben levő törvények szerint a földesurak hordozván a költséget.

A tagosítás a megmaradt 200 holdra jelenleg folyamatban van

A tagosítási munkákat tárgyában készített költségvetés szerint az egész munka 6000 frtba kerül. Ezen költség a törvény értelmében csak a tagosítandó 2000 hold után fizetendő állami adó arányában lett volna repartíciandó; de valóban kivettették a birtokrendezési költségjárulék a már szabályozott 8000 hold után fizetett állami adó után is, holott a törvény 32. § szerint részletes tagosítás esetében az eljárás összes költségeit minden érdekelt fél tagosítás alá jött birtoka földadójának arányában köteles készpénzben viselni.

Az a tárgyban tett felfolyamodásra azon válasz érkezett a felsőbb hatóságtól, hogy előbb mindenki a reá jogosan vagy jogtalanul kirótt járulékot fizesse be s azután folyamodjon jogorvoslatért.

Igy pl. N. birtokosnak van 60 hold szántója, mely a község határa szélén elkülönített tagban lévén, tagosítás alá nem jó, de jó tagosítás alá 1200 □ öl területű szántója; az említett adóközségben fizet összesen 325 frt adót, mi természetesen a már szabályozott erdő s tagosítás alá nem eső egyéb fekvő-
ségei után jár.

Fizet nevezett birtokos birtokrendezési költségjárulék címén 352 frtot;

megnézett zavaros szemeivel s aztán megfordulva távozott. Négy hónapon keresztül naponként találkoztam vele s minden utómódon megkísértém közlékenységre birni; azonban minden igyekezetem hajtörést szenvedett az öreg makacs hallgatagságán, míg végre véletlenül oly adatoknak jöttem nyomára, melyek a különös örület környező titokteljes homályt kezdék szétoszlatni.

Egy szép őszi napon J. Béla barátomat látogatám meg, ki öreg atyjával a szomszéd megye egy kis falujában lakott. Tanuló társak voltunk s a legmelegebb baráti szeretet fűzte össze sziveinket. Béla legutóbbi levelében igen szívesen felkért, hogy látogassam meg egy pár napra, mert nagyszerű hajtóvadászatot fog rendezni s igéré, hogy a jövő tavasszal visszaadja majd ő is a látogatást. Én tehát elutaztam és még az nap ölelhetem rég nem látott barátomat. A kedves kis család körében igen boldog napokat éltem át. Ha esténként kifáradva visszatértünk a vadászattól, Béla atyja, egy kedves arezu öreg ur s még egy néhány szomszéd birtokos társaságában kedélyes társalgás között töltöttük el az estét. Egy napon a nagy eső miatt nem mehettünk vadászni. Mig Béla a gazdaság körül nézett, én elhatározám, hogy olvasással fogom a komor, idő unalmait elűzni. Beléptem a könyvtárba s egyik állványról levetttem egy könyvet. Felnyitva, egy régi újságlap

ha valaki megtudja, hogy 1200 □ hold birtok tagosításáért 352 frt rendezési költséget kell fizetni, semmi esetre sem fog arra gondolni, hogy valaha tagosítottasson.

A felekezet nélküli községi iskola az erdők urbéri szabályozása folytán egy darab erdőnek tulajdonosa lévén, fizet birtokrendezési költségjárulék címén 25 frtot, a nélkül, hogy egy talpalatnyi tagosítandó területe volna. Ha az 1880. évi 45. törvényeziknek a költségre vonatkozó szabványai így értelmeztetnek, akkor a birtokrendezések kevés jövővel fognak birni.

A törvény szerint a rendezés költségeinek végleges elszámolásával az osztó igazság szerint a szükségtelen helyre előlegképpen befizetett összegek visszatérítetnének ugyan; de vajjon méltányos és igazságos-e valakitől 352 frtot felhajtani a végett, hogy minden ok nélkül más birtokainak rendezési költségei fedeztessenek? Videant consules, nequid respublica detrimenti caperat.

Cs. László.

S z e m l e.

A csángó-bizottságnak ápril 29-én d. u. 4 órákor tartott üléséről a következőket közöljük:

Elnök megnyitván az ülést, az alakuló gyűlésre nézve kijelenti, hogy a 30-ki

tűnt szemembe. Kiváncsian forogtam kezembe az elavult sarga lapot, mig szemem egy kék írónnal jelzett ponton akadt meg. A rövid kis czikk a következő sorokat tartalmazá: „Véres pisztolypárbaj folyt le tegnap a városligetben a jeuness doree két ifjú tagja közt. Cs. J. jobb arczán súlyos sebet kapott, mig J. S.-nak mellén furódott be a golyó. Életéhez kevés remény van. A mint beszélük, egy szép nő és a kártya szolgáltatott okot a párbajra.” Többször elolvastam a kis czikket, mert sejtettem, hogy Sándor bátyám nagyon is érdekelve van e párbajban. Vagy mint ellenfélnek, vagy mint segédnek, része kell, hogy legyen e párbajban; mert különben az ócska papirfoszlány mit keresett volna a könyvben. Elhatározám magamban, hogy a legközelebbi alkalommal kérdést teszek ez iránt az öreg urhoz. Az alkalom nem sokára kínálkozott. Épen elutazásom előestéjén beszélgetés közben a mostani divatos párbajozásokra kerülén a szó, Sándor bátyám kifogyhatlan volt a sok érdekesnél érdekesebb párbajesetek elbeszélésében. Gondolám magamban, hogy itt az idő a titok nyitására jönni. Elfogulatlan hangon kérdém:

— Ugyan, ha szabad kérdenem, bátyámnak hány párbaja volt ifjú korában?

Az öreg arca elborult s hosszú szünet után nagyot sohajta szólt:

— Egy volt, édes öcsém, csak egy... Bár az sem lett volna!

alakuló gyűlést az elnök megnyitván, az alapszabályok fölolvastatnak és erre megejtetnek a választások. Ezután a választási névsor került szóba.

Elnök fölhívja Bánffy Béla és Apponyi Albert grófokat, hogy kiküldetésükről a pénzügyminiszternél referáljanak.

Apponyi gróf előadja, hogy a kormány nemcsak a jözseffalviaknak, de az összes most behozandó 800—900 léleknek is ad helyet; gr. Szapáry pénzügyminiszter azonban a végleges választ csak akkor adhatja meg, ha Nagy György kormánybiztost 29-én meghallgatta.

E kedvező válasz daczára az elnök fölhívott egyes megyéket és városokat, hogy esetleg — ha a telepítés rögtön meg nem történhetnék — adjanak munkát a behozandó csángóknak. A vasutakra nézve is történt intézkedés s Harkányi Frigyes hazafias buzgalommal már felelt is az elnök kérdésére, hogy a multkori föltételek alatt újra behozzák e csapatot is, egy személyre 9 frtot számítva s minden közvetítést magára vállalt Harkányi az osztó-rák vasutakkal. Elnök már hétfőn leteszi a 7000 frtot a magyar államvasutaknál. A gőzhajóra nézve csak később intézkedik.

A Pancsova melletti csángók sorsa szóba kerülén, határozatba ment, hogy a bizottság erkölcsileg hivatva érzi magát tudomást szerezni lakásukról, bérük pontos kiosztásáról s a kiosztott házhelyek és földekre nézve. Azért egy bizottság fog a helyszínére leutazni.

Bánffy Béla gr. előadja, hogy a 2215 csángó 3 barakban lakik, ugy hogy egy barakra 800 lakó is esik; pénzt eddig még nem kaptak; a hely nem felel meg

— Atyám tán megölte ellenfelét — kiálta Béla ijedten.

— Nem, fiam, sőt ellenkezőleg, — folytatá szomorú hangon — majd én haltam bele. A golyó mellemen furódott át s én egy félévig fektüdtem utána.

— Nos hát akkor atyám lelkiismerete teljesen nyugodt lehet.

— Igen, édes fiam, ha csak ennyi volna, de a párbajnak előzményei is voltak és pedig szomorú előzményei. Vétkeztem, mert ifjú és könnyelmű voltam; de meg is bünhödtem. Keblemben soha sem szünet meg vádolni a lelkiismeret szava a legderekabb emberért.

— De hisz, atyám, ha nem ölted meg, mivel vádolhatod magadat?

— Ha meghalt volna, talán kevésbé fájna a szívem, de nem halt meg, hanem — megőrült. Felgyógyulásomkor beszéltek segédeim, hogy az arczába kapott lövés miatt agyrázkodást kapott és megőrült. Én mindenfelé kerestem azután, de nyomtalanul eltűnt. Valószínű, hogy öngyilkos lett. A világ azt hitte, hogy agyrázkodás miatt veszté el esztét, pedig ez nem igaz. Csak én tudom e világon egyedül, hogy egyéb volt az ok. Oh, ha tudtam volna, hogy e könnyelmű ember oly mélyen tud szeretni! mily másképpen történt volna minden!

— Atyám, az égre kérem, beszélje el e szomorú történetet. Ön bizonyára nem

A „Székelyföld” tárczája.

Egy kártyás életéből.

(Beszély.)

Irta Dobay János.

Nem volt N. faluban talán egy ember sem, ki ne ismerte volna az öreg bolond Józsi. Hogy honnan jött, hogy hívják, hova való, senki sem tudta megmondani. Egy nap megjelent N.-ben és azóta ott maradt. A falubeliek a tisztelet egy bizonyos nemével viseltettek a csendes szelid örült iránt, mert arczában annyi szomorúság s egész magatartásán annyi nemesség ült, hogy az egyszerű falusi emberek önkéntelenül süveget emeltek a tiszteletre méltó ősz alak láttára. Az öreg Józsi szívesen megtett bármit, a mire felkérték, de beszélni nem igen szeretett. Ha olykor-olykor valaki multja iránt kérdést tett, merőn a szeme közé nézett a kérdezőnek s egyetlen szó nélkül ott hagyta a faképnél. Mély titok fedte ezen ember multját. Az első pillanatra felismerém, hogy ezen ember egykor előkelő társadalmi állást foglalt el és hogy roppant szenvedéseket kellett átélnie, mig elméjére örök sötétség borult. Elhatároztam, hogy jövőre figyelemmel kísérem e különös embert s ha lehet, vallomásra bírom. Nem egyszer beszélgetésbe ereszkedtem vele; óvatoss kérdéseket intéztem hozzá, azonban alig felelt kérdéseimre. Merőn

annyi léleknek, a mennyien vannak; az erdő 1000 kat. hold terület, melyet előbb ki kell irtani, s csak aztán telepedhetnek le.

Elnök végül bemutatja a pénztár állapotát: az összes eddigi és a mostani szállítást leszámítva marad 14 ezer frt a bizottság, illetőleg az egyesület rendelkezésére.

A csángó-magyar egyesület április 30-án 12 órakor tartotta alakuló közgyűlését az új város ház nagyszobájában. A közgyűlés igen látogatott volt.

A gyűlést Somssich Pál nyitotta meg. Nem szükséges — ugymond — sok szó, hogy a gyűlés tárgyat előadja. Az a bizottság, mely ad hoc alakult volt meg, befejezte működését s több mint 2200 csángót hozott be. De nemcsak Bukovinában, hanem Moldvában, Bulgáriában s Bessarábiában is vannak magyarok, kiknek behozatala szükséges volna s kik ez iránti ohajukat ki is fejezték. Szükségessé vált tehát egy állandó bizottság alakítása, melynek feladata segíteni a bevándorlókat, illetve bevándorlásukat előmozdítani. Az új egyesület már ki is dolgozta alapszabályait s ezek a belügyminiszter által jóváhagyattak.

Hoitsy Pál jegyző felolvassa az alapszabályokat, melyeknek csupán egyik pontját, azt, mely a választmány kisorsolásáról intézkedik, változtatta meg a közgyűlés. A többi pontozatot en bloc fogadták el.

Az ülés következő tárgyat elnök, két alelnök, 24 igazgatósági s 3 felügyelő bizottsági tag választása képezte.

A szavazatszedő bizottságba Ráth Károly mint elnök s Madarász József s Visi Imre választatván, kezdetét vette a szavazás. Kétféle szavazó lap volt. Egyiken elnöknek Somssich Pál, alelnököknek Bánffy Béla gróf és Kammermayer Károly, a másikon elnöknek Herczeg Odescalchi Arthur, alelnököknek gróf Apponyi Albert és Kammermayer Károly voltak jelölve.

Mivel a beadott 106 szavazó lapból a szavazás eredménye csak hosszabb idő után lesz megállapítható, elnök a gyűlést bezárja s folytatását hétfőn délután 4 órára tűzte ki, midőn a szavazás eredménye is kihirdetett.

Országgyűlés. A mily népes és látogatott, ép oly zajos és érdekes volt az április 29-iki ülés. A napirend első tárgya a Baross Gábor távozása által megüresült képviselőházi jegyzői szék betöltése volt. A közbizalom majdnem egyhangulag Berzevicsy Albert képviselőt, a kormánypart é a fiatal, tehetséges tagját emelte ez állásba. A közadók kezeléséről szóló javaslat két félben hagyott szakaszának megvitátását a hétfői ülésre elhalasztva, következett a napirend főtárgya: az V. és VI. csendőrkörületi parancsnokságok legénységéről szóló javaslat tárgyalása, melyet Tischer Vincze előadó egy szálnalmasan gyöngye beszédében indokolt és ajánlott elfogadásra. Hoitsy Pál, a függetlenségi párt megbízott szónoka, nagyhatású, sikerült beszédében támadta meg azt s alapos érvekkel

hibás s csak rémképeket alkot magának. Az én nemes szívű atyám nem követhetett el olyasmit, miért bűnhődnie kellene.

— Bocssás meg, édes fiam, de nem tehetem. Ne kényszerítsd apádat, hogy kénytelen legyen fia előtt pirulni.

— Nem, édes atyám, te felemelt fővel beszélheted el egész életedet, mert ott nem fogsz egyetlen egy pontot találni, miért pirulnod kellene. Atyám, erről meg vagyok győződve s még egyszer eszedem, beszéld el a végzetes párbaj történetét. Nem engedhetem, hogy továbbra is alaptalan aggodalmakkal gyötörd magadat.

— Jól van, édes fiam, legyen meg akarod — szolt mélyen sohajtva az öreg. Nálam az egész esemény pontosan fel van jegyezve, olvasd el a kéziratot, igen sokat tanulhatsz belőle. Ha elolvastad, talán kevésbé fogod szeretni öreg atyádat; de mentességemül szolgál, hogy ifju és könnyelmű valék.

Az öreg ur a szomszéd szobába távozott s nem sokára egy iratcsomaggal tért vissza. Béla átvevte az iratot s hála- és szeretetteljes pillantást vetve atyjára, mindkétten hálósobánkba távoztak. Szivarra gyújtánk s Béla elkezdé lassu, ünnepélyes hangon olvasni a kéziratot.

(Folytatása következik.)

czáfolta a törvényjavaslatot, melyet ugy maga, mint a párt nevében általánosságban sem fogad el. A függetlenségi párt élénk helyesléssel fogadta e beszédet, szintugy mint Orbán Balázs és Thaly Kálmán hazafias, nemes tüztől áthatott szónokait. — Hevesen keltek ki a javaslat ellen, melynek főczélja szerintük a honvédség elzsandárosítása. E megtámadások ellenében Ráday gróf honvédelmi miniszter vette védelmébe a javaslatot és Tisza Kálmán beszélt pártjának zajos helyeslése közben. A tárgyalást hétfőn folytatták.

Felhívás a hazai közönséghez az 1885. évben Budapesti tartandó országos általános kiállítás érdekében.

Közel negyven éve, hogy nem volt az ország fővárosában iparkiállítás és husz éve, hogy nem rendeztünk Budapesten gazdasági kiállítást.

Ez idő alatt ugy az ország egyes városai, mint a külföld is sürű egymásutánban rendeztek kiállításokat, melyeken a hazai termelők csaknem kizárólag hazafiai kötelességérzetükben vettek részt, mert csak kivételes esetekben várhattak oly anyagi előnyöket, melyek a hozott áldozatokkal arányban állottak.

Most, midőn általánossá kezd válni az a meggyőződés, hogy a hazai ipar fejlesztése legfontosabb és legsürgősebb feladataink közé tartozik, a hazai ipar állapotával, termelési képességével és hiányával alaposan és rendszeresen meg kell ismerkednünk.

A hazai ipar — legtöbb ágában — már ma is a fejlettség oly fokán áll, hogy szükségleteinket a hazai ipar termékeivel fedezhetjük.

Magyarország iparának azonban eddig nem volt még egyetlen alkalma sem, hogy készítményeit teljes áttekinthetőséggel, alkalmas helyen és időben a fogyasztó közönség egész tömegének bemutathatta volna.

Egyik legfontosabb feladatunk ennélfogva a hazai fogyasztó közönségnek iparunk számára való meghódítása és a versenyző külföldi termékeknek lehető ki-szorítása; ezt azonban leginkább ugy érhetjük el, ha rendszeres, általános kiállításban feltüntetjük a nemzet színe előtt azt, mivel rendelkezünk.

E czélból az 1885. évben Budapesten, az ország fővárosában, mint a társadalmi, értelmi, anyagi és forgalmi erők központjában, országos általános kiállítás fog tartatni.

A kiállítás általános, azaz nem kizárólag iparkiállítás, hanem gazdasági és állatkiállítás-sal, nemkülönbön közoktatás-ügyi, művészeti stb. tárgyak kiállításával kapcsolatos lesz.

A kiállításnak ezen általános jellege lehetővé teszi, hogy közgazdasági és közművelődési helyzetünk egész terjedelmében feltárassék. Élő képmen feltüntetjük e kiállításon az ipar relativ helyzetét és fejlődésének aránylagos fokozatát, egybehasonlítva a mezőgazdaság, valamint a művészet állapotával.

E kiállításon alkalom fog nyílani arra, hogy az ipar könnyen felismerhesse, mennyiben és hol nyerhet a mezőgazdaság és művészet részéről támogatást és viszont. Az iparos föl fogja találni azon forrásokat, melyeket az ország mezőgazdasága nyújthat neki a feldolgozásra szükséges nyersanyagok alkalmas beszerzésekor, holott eddig ebbeli igényeinek kielégítésénél talán a külföldhöz fordult. A földműves, az állattenyésztő, a gazda viszont közelebbről fogja látni a hazai ipar termékeit és sok esetben csodálkozni fog azon, miért nem szerezte be eddig is szükségleteit az ország iparosainál. Az ismeretek tágulása kölcsönösen oda fog hatni, hogy a belföldi termelés és tevékenység piacza kibővítessék, a belföldi forgalom nagyobbodjék és hogy a hazai ipar és a hazai termelés saját hazájában állandó piacot biztosítson magának.

A kiállítás főczélja ennélfogva a magyarországi kézmű- és gyáripari tevékenységnek, valamint az ezekkel kapcsolatos

művészeti törekvéseknek hű képét nyújtani, a létező iparfejlesztési intézményeket feltüntetni, javítani és újabbakat létesíteni.

Czélja továbbá, hogy a művészetnek és a tudományak az iparra és technikára való alkalmazását és ennek ez irányban való befolyását lehetőleg teljes és áttekinthető képmen is feltüntesse és e befolyás nyomán keletkezett gazdasági változásokat a czikkek értékére, az elárúsításra és kereskedésre vonatkozólag tisztán kimutassa; továbbá hogy az ország mezőgazdasági, állattenyésztési, erdészeti, bányászati viszonyait feltüntesse; s végre, hogy az ország egyes vidékeit termelő és előállítási képességükről közelebbről felvilágosítsa, az ennek folytán netán keletkező öntudatos kezdeményezéseket támogassa, a támogatásra és fejlesztésre váró iparágak felvirágzását előmozdítsa, s a létezőnek fejlődésére, annak megismertetése által alkalmat szolgáltatasson s általában hogy a jövőbe vetett bizalmat minden körben megerősítse.

A czél előmozdítása végett az anyag- és technológiai feldolgozás szerint rendezendő csoportokban a kiállítás lehetőleg teljes, áttekinthető képet fog nyújtani a gazdaság, erdészet, bányászat állapotáról, az illető iparüzésről s az annak rendelkezésére álló eszközökről, a nyers anyagoktól kezdve a legtekélyesebb műipari részletekig.

Mindezeknél fogva hazánk anyagi jóllétének emelése érdekében teljes bizalommal reméljük, hogy Magyarország közönsége a termelés minden ágában élénk részt veend az 1885. évben Budapesten megtartandó kiállításon.

Kifejezvéen ebbeli reményünket, a kiállítás sikerének érdekében már most egy nagyfotóságu kérelem fordulunk a kiállítási szándékozó közönséghez.

A kiállítás sikerének, valamint abból az országra háramlandó anyagi előnyök érdekében kérjük a kiállításban részt venni szándékozókat, hogy a gyakorlati működést tartsák szem előtt, hogy arra igyekezzenek, miszerint iparunknak és gazdaságunknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használhatóságát ismertessék meg, s ne kívánják egyes szokatlan, rendkívüli, talán magában véve igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállítatását.

Nem a rendkívüliségek, a sajátlagosságok megismertetése fog hasznára válni az országnak és magának a kiállítóknak, hanem az, ha be tudjuk bizonyítani, hogy állandó, használható munkát tudunk előállítani, hogy gondosan ápolat, egészséges és messze távolba is elszállítható ipari és gazdasági terményeinkkel kiálljunk a versenyre.

Ez alkalommal azon jogosult reményünknek is kifejezést adunk, hogy az ország vagyonosabb osztályai iparkodni fognak iparosainknál oly megrendeléseket tenni, melyek egyrészt a kiállítás diszítését képezhetik, másrészt iparosainknak alkalmat szolgáltatnak versenyképességük kimutatására.

Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy a megtartandó budapesti országos általános kiállításra vonatkozó mindazon közleményeket, a melyeknek ismerete a kiállítási szándékozóknak kívánatos, a legrovidebb idő alatt közzé teendjük.

Addig is már eleve figyelmeztetjük a hazai közönséget, hogy a kiállítandó tárgyak bejelentésére határidőül folyó évi december hó 31-ét tűztük ki.

Netalán kívánt felvilágosítások és értesítések egyelőre az 1885. évi budapesti általános kiállítás országos bizottságának hivatalos helyiségében (Budapest, Ferencz József-tér 6 sz. a.) s később az Aradon, Brassóban, Szegeden, Debreczenben, Nagyváradon, Fiumében, Kassán, Kolozsvárt, Miskolczon, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban és Temesvárt alakítandó kerületi kiállítási bizottságoknál, s végül Budapesten, valamint a megjelölt városokon kívül

iparilag jelentékenyebb helyeken felállítandó helyi kiállítási bizottságoknál szerezhetők.

Kelt Budapesten, az 1885. évi budapesti általános kiállítás országos bizottságának 1883. évi ápr. hó 9-én tartott üléséből.

Matlekovits Sándor,
elnök.

Gróf Zichy Jenő,
másodelnök.

A székely egyesület köréből.

Budapest, április 26-án.

A székely egyesület központi választmánya április havi ülését megtartván, a múlt havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a következő ügyeket tárgyalta:

1. A földm. ipar és keresk. miniszter leirata, melyben az egyesület czéljainak előmozdítására folyó évben is 500 frt segély engedélyeztetik, tudomásul vétetvén, köszönő irat felterjesztése határozottatott.

2. Az udvarhelymegyei házi iparegyletnek segély iránti kérvénye a folyó évi költségvetés keretén kívül épen nem volt teljesíthető.

3. Az országos földhitelintézet értesítése, hogy az általa kezelt egyleti tőkék esedékes járulékaikat a pénztárnoknak kiszolgáltatta, tudomásul vétetett.

4. A csikszereadi szövészeti tanműhely igazgatóságának meghívása az április 15-én megtartandó vizsgákra, tudomásul vétetvén, határozottatott, hogy a szövészeket nem nyert jobb tanulónak 3 arany jutalom táviratilag szavaztassék meg.

5. A sorsjátékügyi bizottság jelenti, hogy a végelszámolást körülbelül a jövő hó közepéig reméli bevégezhetni, mi tudomásul vétetett.

6. A házi ipari bizottság jelenti, hogy Székely József, a váci kosárfonó tanműhelyben kiképzett növendék, 60 frt segéllyel és utiköltséggel ellátva haza küldetett.

7. A pénztár állásáról szóló havi kimutatás jóváhagyólag tudomásul vétetett.

8. Elnök előadván a jelen évi közgyűlés iránti előzetes intézkedések szükségét, határozottatott, hogy közgyűléseink vidéki kiállításokkal kapcsolatba hozandók, s a közgyűlés helyén tartandó kiállítások sikere „egyleti jutalmak“ kitűzése által előmozdítandó, miért is megbízatik az elnökség, hogy ezen irányban magának tájékozást szerezvén, a közgyűlésnek hol és mikor leendő megtartására nézve tegyen javaslatot.

Végül élénk eszmecsere tárgyat képezte a központi székely egyesület iránti érdeklődés gyarapításának szükséges volta; különös említést érdemel, hogy gróf Kálnoky Dénes ur ö méltósága a maga részéről buzdító példa gyanánt ismételt kifejezést adott az egyesület egész jövőjére kiható nagy becsű érdeklődésének, minek folytán határozottatott, hogy az egyesület minden tagjától és első sorban minden központi választmányi tagjától, hogy hasonló lelkesültség által saját körében hatni és az egyesület jövőjének biztosítását előmozdítani hazafias kötelességének fogja tartani.

Egy választmányi tag.

Jegyzőkönyv.

Felvéteett a gyergyói volt huszár-családok előékezteléről Győ.-Szt.-Miklóson, 1883. márcz. 10-én, a lószervezési alap évenkénti jövedelmének felhasználása tárgyában.

(Vége.)

6) Indítványoztatik a benmaradott huszár-családok név szerinti számbavétele. Az indítvány elfogadtatik.

A benmaradottak név szerint a következők:

Győ.-Szentmiklósról: Cseregő Ferencz, Pál Gergely, Angi János id., Angi Lázár, Kémenes Alajos, Siklódi József, Molnár András, György Albert, Jánosi András, Kari András, Kari Ignác, Kémenes János, Kari Károly, Balázs János, Biró János, Török Ferencz. Szárhegyről: Ferencz Gergely, Oláh József, Ferencz András, Ferencz Ignác, Oláh Albert, Ferencz István, Kozma Lajos, Tóth Elek, Gáspár Ferencz, Gáspár Balázs, Gencsi József, Nagy Imre. Ditről:

Siklódi Mihály, Puskás Antal, Köllő János, Puskás Gábor, Mezei Ignác pénzt., Mezei Ignác gazda, Puskás András. Remetéről: Fazakas Elek, Portik József. Csomafalvából: Köllő Ignác.

7) Ezen szűkebb értekezletben azért is, hogy minden pozitív eredmény nélkül szét ne oszljanak, a következő indítvány tétetett:

Fejje ki az értekezlet hő ohajtása képen azt, hogy: a fennebb kifejezett indítványt, hogy t. i. a csikmezei 9 huszár-szakaszból szakaszonként egy-egy kitűnő reményű tanuló ifju már az 1883. tanévben egy-egy ösztöndíjjal segélyeztessék, — nagyon pártolja s ennek kivitele czéljából a csikmezei ösztöndíjakat kiosztó bizottsághoz kiküldeni ohajt szakaszonként egy-egy bizalmi férfit.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatik azon hozzáadással, miszerint ezennel jegyzőkönyvileg az értekezlet felkéri megyei főispán Ö méltóságát, hogy addig is, míg a székyei huszárak közönsége jobb meggyőződésre juthatna, terjesztse fel ohajtásunkat belügyminiszter ur Ö excellenciájához — és ha Ö nagyméltóságánál ez kedvű elintézés nyer: azon esetre hívsanak be a szakaszok részéről az ösztöndíjakat adományozó bizalmi férfiak.

Ily bizalmi férfiak a gyergyói három huszár-szakasz győ.-szentmiklósi Csergő Ferencz, dítrói Mezei Ignác és csomafalvi Köllő Ignác fiait ezennel megválasztja.

8) Indítványoztatik egy bizottság kiküldése a kilencz szakaszból egy-egy bizalmi férfi személyében, mely bizottságnak az lenne a feladata, hogy a lóbeszerzés alap takarékpénztári kezelését számba vegye s a nyert információk alapján igyekezzék a más nézetű huszár-atyafiakat jobb meggyőződésre bírni.

Elfogadtatik azon megjegyzéssel, hogy ily bizottság tagjai a fennemlített bizalmi férfiak fognak szakaszonként kiküldetni.

9) Indítványoztatik, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökön és jegyzőn kívül küldessék ki egy háromtagu bizottság.

Elfogadtatik s e hitelesítő bizottság tagjaiul Csergő Ferencz, Pál Gergely és Siklódi Mihály küldetnek ki.

10) Elnöklő ilyen eredmények után is hasznosnak és gyümölcsözőnek itéli a megtartott előértekezletet; köszönetet mond a tanusított nagy érdeklődésért, különösen pedig azon tagoknak, kik a zord idő dacára távolabb vidékről is befáradni sziveskedtek; köszönetet mond járási szolgabíró tks. Ferenczi György urnak is az értekezlet iránt becses jelenléte által tanusított figyelméért, s ezzel az értekezletet bezártnak nyilvánítja.

Együttal Imets F. Jákó szives köszönetet mond Ferenczi Károly plebános urnak az érdemes buzgólkodásért, melylyel ezen értekezletet előkészíteni, azt összehívni, bölcs mérséklettel vezetni s ezáltal is az ügyet egykori szerencsés végmegoldásához közelebb juttatni méltóztatott.

Eljelenzéssel fogadtatván, az értekezlet szép csendesen eloszlik.

K. m. f.
Ferenczi Károly s. k.,
mint az értek. elnöke.
Bíró Ferencz,
mint jegyző.
Siklódi Mihály,
Csergő Ferencz,
Pál Gergely.

Levelezés.

Hétfalu, 1883. ápr. 28.

Tekintetes szerkesztő ur!

Valahára megint ujulni látjuk a természetet! Hosszas küzdés után győzedelmeskedék végre a tavasz életébresztő melege a télnek szokottnál tovább mulatott utócsapatán, úgy annyira, hogy már-már a csüggött földmívelő is előveheti szerszámaikat és szántogathat, vethet a mezőben. Hü barátja a pacsirta már régen megérkezett, dalolva hívja a szabadba, hogy együtt munkálkodjanak.

Azonban én nem szántás-vetésről akarok megemlékezni, hanem aratásról... mert hiszen nem találóan nevezhetni e az

iskolai zárvizsgálatokat aratásnak, midőn fáradságos munka után tanító és növendék egy évi sáfárkodásukat mutatják be?! „Ki mint vet, úgy arat.“

A hosszufalusi, alszegi és fűrészezei községi népiszkolák jelen tanévi zárvizsgálatai f. évi ápril hó 21., 22. és 23-ik napjain folytat le nagyszámú, értelmes közönség jelenlétében, kik közül többen a tanügy iránti érdeklődésüket tetteg mutatták meg, a mennyiben szíves adakozásukból mintegy 70 szorgalmas tanuló részesült jutalomban. Jól tudom én, hogy az ily cselekedet nem szorul dicsőre, s ez nem is czélja igénytelen sorainnak; csupán őszinte elismerés nyilvánul itt azon gyermekbarátok iránt, kik jelzett vizsgákat valóban örömmünneppé tevék!... Ugy, ugy!... ne csak a rózsá szurós töviseiből, hanem annak illatából is adjatok részeit!... S így aztán: „Excelsior!“

Ily elismerés illeti a többek között tek. Baikó Lajos és Magyarósi Ferencz urakat, kik közül amaz nemcsak mint áldozatkész tanügybarát ismertette meg magát, hanem úgy is, mint buzgó, kitartó férfi, a ki az esős és sáros idő dacára a három napig tartott vizsgák mindenikét, valamint a szomszéd községek iskoláinál is eleitől fogva végig hallgatta, olykor-olykor ügyes kérdéseket intézve a gyermekekhez. S tudva, hogy a szülők, sőt az iskolaszéki tagok közül is édes-kevesen szoktak megjelenni az ily vizsgákon: buzdítólag lelkes szavakban szólt a most oly szép számmal megjelentekhez, hogy máskor is így cselekedjenek, jövőben még többen, még nagyobb számmal jöjjenek el, szívökre kötvén azt is, hogy a kiknek arra való gyermekök van, használják fel a kínálkozó alkalmat és tanítsassák tovább gyermekeiket a hosszufalusi állami felső népiszkolában, mely oly nagy kinése a hét egy falunak és környékének; s hogy mégis ezen oly nagy áldozattal fenn-tartott iskolát Hosszfulaluból látogatja legkevesebb növendék, az nem igen szép ajánló-levél e derék község mellett. „A tudomány hatalom“. Elvész a nép, mely tudomány nélkül való!...

Baikó Lajos ur régi jóakarója, meghitt barátja a tanítóknak. Midőn a már csak néhai „Négyfalusi tanítói dalegyet“ fennállott s javában működött, annak is áldozatkész pártoló tagja volt, és több jótékonyozó eloadás szinrekerülése az ő buzgótségének volt kifolyása... Vajha az egy test szétzúllott részei, a pihe ő gépek imit-amott heverő darabjai ujjalag összeszedhetők és működésbe hozhatók volnának! Vajha a csak rozsdá által használt „Bodor kut“ból elvesztett egyetlenegy csavart megtalálva, ismét megszólalna „ama kut“... a szeretet hangjain, a legszébb hangokon...

De, hogy nemcsak a tanítóknak, hanem a kiket ők tanítanak: a gyermekeknek is barátja tek. Baikó ur, azt azok az iránta annyi ragaszkodást tanusított iskolás gyermekek bizonyíthatják. De hát nem így szól-e a nagy Mester, ama legnagyobb gyermekbarát: „Engedjétek hozzám jönni a kis gyermekeket, mert ilyeneké a mennyek országa!“... És „a mit ti az én atyámfiai közül a legkisebbel cselekezzetek, azt velem cselekezzetek“.

Adja az ég, hogy az értelmiség részéről ez alkalommal nyilvánult érdeklődés és nevezett tanügybarátunk tapintatos eljárása, buzgalma, ezen eddig többé elő nem fordult örvendetes jelenség, ne legyen első és utolsó, hanem ujjaljon az meg ilyen alkalmakkor minden évben s mint jó kovász, poshassa meg a régi téstát!

Dálnoky.

K. Kurtapatak, 1883. ápr. 20.

Tek. szerkesztő ur!

A háromszékmezei „Kézdí-orbai róm. kath. tanító-egylet“ f. évi ápril hó 18-án tartá 32-ik vándorgyűlését Gelenczén. A lelkesek közül jelen voltak nyolcezen, u. m. nagys. és főtisztelendő Bálint Károly cz. kanonok és k.-szentléleki plebános, Csiby Tamás gelenczei, Rápolti Ferencz szárazpataki, Péterfy József szentkatolnai és László József alcsernátóni lelkes urak, to-

vább a polyáni, nyujtói és szentléleki segédlekes urak. A kerületi tanítók közül jelen voltak 31-en. A megjelent tanítói kar 10 órákor a templomba vonult, hol az ünneplés „Veni sancto“ vezérvétel Bodor János elnök eszmegazdag alkalmi beszéddel a gyűlést megnyitotta, melynek főbb vonásai ezek:

1. Elnök a helybeli tanítók közül Molnár Mihályt hívta fel. A bírálatok meg-ejtése a tanítás és felolvasás utáni időre határozottatott.

9. Jakab Ferencz a következő tételtől tartott felolvasat: „Gondolatok a tanítók és tanítás köréből.“ Ez megtörténvén, elnök felszólítására egy a vendég urak, mint a tanulók visszavonultak. Több oldalú eszmecse után Molnár Mihály tanítása sikerültnek nyilvánítottatott.

2. László József alcsernátóni lelkes olvasa fel bírálatát „A gyermekek első oktatásáról testi és szellemi értelemben“ című munkára vonatkozólag, melyet Kovács Ferencz peselneki közs. isk. tanító olvasott fel Peselneken febr. 20-án. A bírálat feszült figyelemmel hallgattatván végig, a gyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott bíráló urnak, mint olyannak, a kinek a tanügy iránt mindig meleg érdeklődése volt és van jelenleg is. Ezzel kapcsolatosan fenn nevezett lelkes a következő pályaművet tüzte ki: „A keresztény nevelésről. 1. Mi a nevelés? 2. Minő eszközei vannak a nevelésnek? 3. Minő czélja van a keresztény nevelésnek, vagyis: mire törekszik a keresztény nevelés?“ A pályamű két ívtől háromig terjedhet. Csakis egyleti tagok pályázhatnak. Pályázati határidő az 1883. évi őszi gyűlés. Pályadíj 5, azaz öt forint o. é. A pályaművet a tanítótestület tudomásul veszi s a kitűző ur arra kéri az egyletet, hogy ohajtana a bíráló bizottságnak tagja lenni, mit a gyűlés tudomásul vesz.

4. Elnök felhívja az egyleti jegyzőt a mult gyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasására, mely minden észrevétel nélkül hitelesítettet.

5. Olvasztatik a nagyszabonyi árvaház igazgatóságának püspök ur ő nagyméltóságához egy átirat kíséretében intézett kérelme, melyet a szébenvidéki róm. kath. tanítótestülethez küldött hozzájárulás végett. A megírással alattirt megbízatik.

6. Tiszteletbeli elnök ur ő nagysága ajánlatba hozta az országos Kubinszki-alapot, melynek tárgyalását elnök a jövő gyűlésre tüzte ki.

7. Továbbá olvastatik a kir. tanfelügyelőségétől idei március 30-ról 327. sz. a. jött rendelet a második országos tanítótestületi képviselői közgyűlésre vonatkozólag, melyre nézve a gyűlés abban állapodott meg, hogy a közelebb összehívandó rendkívüli gyűlésen a képviselőválasztást keresztül fogja vinni.

8. Tiszteletbeli elnök ur tudára adja a gyűlésnek, miszerint erdélyi egyházme-gyei püspök Lónhart Ferencz ő excellenciájára a kerületet meg fogja látogatni. Felhívja a kántortanító urakat, hogy — noha sok a teendő — készüljenek alkalmas énekekkel a fogadtatásra.

9. Elnök a tagsági díjak szabályszerű befizetésére tisztelettel hívja fel a hátrálékosokat.

10. A jövő gyűlés helyéül Osdola határozottatott.

11. Több kebli ügy megvitátása után elnök buzdító szavakat intézett a gyűlés tagjaihoz, a vendég uraknak pedig, kik oly élénken érdeklődtek a tanügy iránt, az egylet nevében szíves köszönetét tolmácsolván, a gyűlést bezártnak nyilvánította.

A gyűlés után Jakab Ferencz helyi kántortanítónál a szokott díj mellett közös ebéd volt, mely alatt ősi szokás szerint el-més pohárköszöntések mondatk.

Kovács Antal,
tanítótestületi jegyző.

Emlék-beszéd.

(Néhai ifj. Fejér Lukács temetése alkalmával a sir-nál elmondotta ifj. Sebők József.)

Kedves ifju pályatársaim!

Szívetek gazdag a reményben, dagad a boldogító édes vágyaktól, s kebletekben egy tündéres szép világot bírtok. A közel jövődöt arany száakkal himzi a röpke képelet, nem gondolva, hogy boldogító álmainknál, melegen ápolat reményeinknél, mint zivatáros éjszaka, ott ólálkodik a keserű csalódás; nem gondolva, hogy mint a tavasz szép virágait letépi a vihar, úgy az élet tavaszának virágait is megsemmisítheti az élet vihara, s letörheti a kőnyörtelen halál.

Pedig ime! itt a példa előttünk, e gyászos koporsó az élet tavaszának egy szép virágát zárta keblébe; ifj. Fejér Lukács kedves pályatársunk és jó barátunk hamvai pihennek itt, s mi könnyelt szemekkel álljuk körül, hogy bucsut vegyünk tőle, hogy Isten hozzád mondjunk neki, ki

az élet szép tavaszából az örök élet tavaszába költözött át. Megtört kebelével, fájó érzelmekkel állunk e gyászos koporsó felett s a fájdalom könnyeit hullatjuk ennyi kihalt remény, ennyi megsemmisült boldogító vágy hamvai felett.

Ő is remélt, ő is vágyott az ifju kebel nemes érzetével, vágyott egy közel szép jövőhöz, hogy kiköthessen a boldogság tündérországának révpartján. Hajtórést szenvedett, boldogító vágyai, szép reményei meghiusultak, s e tündér földi világ adása maradt a várt boldogsággal.

Hasztalan volt szép jellemvonása, a mindenki által becsült szerénység, értelmes és tiszta felfogás, az ártatlanság nemes érzete, a baráti hűség, pályáján az önzés-telen igazságszeretet, a szorgalom és munkásság, a kebel ártatlansága, a szív nemes kedélye, a szülők iránti hála, tisztelet, ön-feláldozó szeretet, a testvéreket melegen átölelő nemes érzelmek; mind e szép jellemvonások nem tarthaták meg, kihűlt a melegen dobogó kebel, s e szép jellemvonások megsemmisülve a porba hullottak.

Nem! oh nem! elhunyt kedves emlékü ifju barátunk! a szép, a nemes, a magasztos nem semmisülhet meg, porba nem hullhat. E szép jellemvonásaidból fűzünk hervadhatatlan koszorút gyászko-porsódra. A szeretet rózsája, a hűség nefe-lejtse, a remény örökzöldje alkotják e fű-zért, melyet fájó bucsunknál koporsódra tesziünk.

E fűzér szép emlékedet örökre fenn-tartja szeretteid szívében és baráti keblünkben.

Isten veled! Isten hozzád! Rövid, de szép multad emléke élni fog, s emléked virágait a kegyelet, hűség és a szeretet könnyeivel fogjuk öntözni.

Pihenj csendesen, Isten veled! Isten hozzád a viszonzlátásig egy szebb hazában!

Mindenféle.

— A földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszter 18.877. számú engedélye folytán a kézdívasárhelyi tavasi országos vásár május hó 7-én, a baromvásár pedig ezt megelőzőleg 5. és 6-án fog megtartatni.

— Értésítés. A csikmezei gazdasági egyesület részéről földmívelési miniszter ur ő nagyméltósága ujjában egy métermásza stíriai vörös lóheret, tíz kiló francia mákot, 100 kiló répamagot és 2 kiló rubia tinctoriát küldött, miről értesitem az egyesület tag-jait. Csik-Szereda, 1883. ápr. 29-én. Nagy Imre, egyes. titkár.

— Alapszabály. A k.-vásárhelyi tanító kör alapszabályait a vallás és közokt. ügyi m. kir. miniszter ur megerősítési záradékkal látta el. Kivanjunk a derék körnek, hogy jövőre is sikerrel oldja meg nehéz feladatát!

— Árviz Kézdí-Vásárhelytt. Nem régebbe említettük volt, hogy a Torja vize Kézdí-Vásárhelytt mily pusztításokat visz évenként véghez. Elmondottuk, hogy a Torja vizének szabályozása végett minő lépések lettek téve, hogy t. i. K.-Vásárhely város és Altorja községek már körülbelől 2 évvel ezelőtt beküldötték a megyéhez a szükséges költséget a mérnöki terv felülvizsgálása végett, azonban dacára ennek még eddig semmi lépés nem lett téve a megye részéről. A Torja vize évről évre mind több-több kárt okoz. A tavaszi hóolvadások és esők idejében elhagyva árkat, fékvesztetten rohan keresztül réteken és szántókon s a város kantai részén betörve, az alantabb fekvő utcákat elárasztja s a lakosokat kiüzi hajlékaikból. Így történt az idén is; a közelebbi sok eső miatt kiáradt patak tengerré nőtte ki magát, a Kántában levő utcák nagy része viz alatt áll s mintegy 30 család kénytelen volt a padlásra menekülni, mert a víz befolyt a lakásukba. A városi tanács a pillanatnyi szükség enyhítésére 20 frtnyi segélyt osztott ki a legszegényebb családok között, azonban ez csak egy csepp víz volt a tengerben; e csekély összeg igen keveset segíthetett a nyomoron. Hogy ki a hibás mindezekért, nem akarjuk ezuttal fessegetni, mert szép szóval úgy sem segíthetünk már a dolgon, hanem tisztelettel még egyszer figyelmébe ajánljuk Háromszékme-gye törvényhatóságának ezen ügyet annyival is inkább, mivel a víz rombolása által a megye is érdekelve van, a mennyiben a megyei ut egy harmadrésze mintegy 150 m. hosszúságban el van már sodorva s félni lehet attól is, hogy egy esetleges nagyobb áradás az egész utat át fogja szakítani.

— A csikmezei gazdasági egyesület „Győ.-szentmiklósi gazda-köre“ ápril 22-én tartotta alakuló közgyűlését nagy érdeklődés mellett. A gyűlés Orel Mátét elnöknek, Berde Ferenczet jegyzőnek és Kun Illést pénztárnoknak választotta. Örvendünk rajta, hogy jelen esetben is a lelkes gyergyóiak igazolták azon régebbi föltevésünket, hogy minden üdvös mozgalomban elől járnak.

— **Felhívás.** A helybeli olvasó-egylet havi társasestélyét f. hó 5-én az egylet helyiségében meg fogja tartani. Szives barátságokkal kérjük fel az egylet tagjait, hogy ez élvezetesnek ígérkező estélyen minél számosabban megjelenjenek méltóztatásuk. Közveasora nincs rendezve, de azért a ki akar, a szomszéd vendéglőben ételt is kaphat. K.-Vásárhelyt, 1883. május 2-án, a rendező bizottság.

— **Hétfalusi tudósítók** írja: „Emberemlékezet óta ily mostoha időjárás nem volt itt. A csángók — legfőképpen azonban a románok — kétségbe vannak esve. A legelőket még mindenütt vastag hó borítja. Az állatok különösen Romániában étlen pusztulnak el. Csúpan egy juhos gazdának 1000 darab nagy juha, 1400 darab báránya pusztult el; a kár mintegy 10.000 frt.”

— **Kurtapatakon** egy iskolaköteles 14 éves árva leánykát férjhez kérték özvegy anyja nagy öröme. Az eszteleni plebános az összeesküvést a menyasszony zsenge kora és fejletlensége miatt megtagadta s utasítá a megyei árvaszékhöz, hogy onnan engedélyt szerezzon. Kíváncsiak vagyunk reá, hogy minő határozatot fog hozni ezen különös ügyben az árvaszék.

— **A Füzesérv-Verhovay ügy.** A katonai becsületbíró apr. 27-én tartott gyűlésében egyhangulag kimondotta, hogy Füzesérv eljárásában semmi olyant nem talál, ami a katonai becsület törvényeibe ütköznék s ennél fogva őt lovagias elégtételadásra képesnek nyilvánítja, mert a Polonyitól való bocsánatkérés nem volt gúnyosság, hanem egészen korrekt eljárás. Ezen határozatot folytán Verhovay Gyula és Füzesérv Géza között apr. 28-án divatos pisztoly-párbaj történt. Egyik sem sebesült meg, mert Füzesérv a levegőbe lőtt, Verhovay nem lőtt. Erre aztán szerencsésen ki is békültek.

— **A k.-vásárhelyi lövész-egylet elnökségéhez.** Az idő már annyira haladott, hogy véleményünk szerint szükséges lenne az ideai teendők megállapítása végett gyűlést tartani. Legyen szabad ez alkalommal az elnökség becses figyelmét felhívni arra, hogy a városunkban közelebről megnyitott vívőiskola a lovagias sportok iránt érdeklődést ébresztvén, az ifjuság részéről nyilvánuló ezen érdeklődés talán a haldokló lövész-egyletnek is új életet lenne képes adni, ha a lövész-egylet leendő újraszervezése alkalmával a lövészet vívással is összekapcsolhatnák. Tisztelettel kérjük tehát a t. elnökséget, hogy a gyűlést mihamarább megtartani s az egylet újraszervezését ezen alapon indítványozni sziveskedjék. Kézdi-Vásárhely, 1883. máj. 1. T ö b b é r d e k e l t.

— **Gyilkosság.** Kászonalitzi Balázs Károlyt f. hó 26-án agyon ütve találták. A gyanu apósára esik. Feleségével civódásban élvén, apósa haza vitte leányát, de folyton fenyegetőzött vejeje. Balázs K. tudta, hogy apósa leselkedik rá, ép azért f. hó 25-én, mikor a szomszédban levő kocsmából hazatért, a kocsmáros 13 éves fiával hazakísértette magát. Mikor apósa kapujánál mentek volna, egy súlyos csapással valaki a földre sujtotta. A gyermek alig tudta kezét kezéből kiszabadítani s azzal hazafutván, otthon elbeszélte az esetet. Az otthon levők azonnal a tett színhelyére mentek, de ott senkit sem találván, haza mentek s nem törődtek tovább a dologgal. Harmadik napon, a tett helyétől mintegy 400 méternyire, megtalálták Balázs Károly holt testét, fejfel egy patak-árokba fektetve. A hivatalos vizsgálat megindított.

— **Érdekes per folyt le** egyik háromszéki bíróságnál a napokban. A neveket bizonyos okokból elhagyjuk. X. asszony panaszt emelt Y. asszony ellen, hogy a férjét büvös szerek segítségével elszerezte. Az ügyben nagy szerepet játszott egy tudományos javasasszony is, ki Y. asszonynak azon tanácsot adá, hogy szerezzon a meghódítandó férfi hajából egy fürtöt, nem különben ruhájából egy darabot és azt főzze össze s míg ez főni fog, addig a férfi szerelmét mindig birni fogja. Ezen idő óta éjjel-nappal folytonosan főtt a büvös folyadék, X. ur pedig elhagyván nejét, állandó hí szerelemmel viseltetett Y. asszony iránt. A megcsalt feleség nyomára jöven a dolognak, szintén a javasasszonyhoz folyamodott, kérve kérvén

öt, hogy „csinálja vissza” férje szívét, mire a tudományos asszony azzal felelt, hogy „addig nem lehet, míg a fűnek gyökere ki nem nő”. A szegény asszony nem tudta megvárni ezt a bizonytalan terminust, és elkéséredésében a bírósághoz fordult; azonban a bíróság nem tudván e büvös-bájós dolgokkal telt ügyben igazságot szolgáltatni, keresetével elutasította.

Hálás köszönetnyilvánítás.

Feledhetlen emlékü kedves fiam ifj. Fejér Lukácsnak folyó évi április 27-én tartott végtisztességtételénél a városi és vidéki tisztelt közönség, valamint a kereskedelmi ifjuság oly meleg részvétet tanúsított, hogy mindnyájuk iránt mély hálára kötelezve érzem magamat.

Fogadja a kereskedelmi nemes ifjuság, a városi és vidéki nagy értelmiség, hivatali osztály, honvédségi tiszti kar és a nagy közönség tanúsított részvétéért e becses lapok hasábjain meleg köszönetem nyilvános kifejezését.

A nagy bánatban a hit és meleg részvét adhatja a vigasztalást. Meleg köszönetem nyilvánítom e vigasztalás megadásáért a magam és szeretett családom nevében.

Kézdi-Vásárhelyt, 1883. április 30-án.

Fejér Lukács.

Szerkesztői izenet.

Sz. L. K.-Martonfalva. Mai számunkra későn érkezett. Jövőre közölni fogjuk.

Piaci árak	Kézdi-Vásárhely		Csik-Szereda		Gy.-Szt. Miklós	
	ápril 26.	ápril 25.	ápril 25.	ápril 24.	ápril 24.	ápril 24.
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
HECCELTÉTER	Buza) tiszta	7 40	7 25	6 50		
	) elegy	5 80	—	6 —		
	Rozs) tiszta	5 —	5 —	5 50		
	) elegy	—	—	5 —		
	Árpa) tiszta	4 50	4 50	5 —		
	) elegy	—	—	4 75		
	Zab	2 50	2 75	2 75		
	Törökbuza	5 —	5 50	6 —		
	Kása) köles	—	10 —	9 25		
	) árpa	—	—	—		
KILÓTER.	Borsó	6 —	—	—		
	Lencse	8 —	—	—		
	Fuszulyka	5 —	5 50	5 —		
	Lenmag	—	10 —	10 25		
	Kendermag	—	—	—		
	Bükköny	—	—	—		
	Pityóka	1 60	1 25	2 —		
	Marhahus	—	36 —	32 33		
	Disznóhus	—	40 —	40 40		
	Juh-hus	—	24 —	—		
DARAB	Szalona	—	80 90			
	Fagygyu	—	32 —			
	Egy pár csirke	—	—	60		
10 tojás	—	15 —	14			

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-és értéktőzsdén.

Május 1-én.

Magyar aranyjárdék	120.80
Magyar vasuti kölesön	136.50
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	91.50
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	110.75
M. keleti vasuti államkötv. évi 1876	96.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.25
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	98.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.75
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	97.75
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	116.50
Osztrák járadék papirban	110.25
Osztrák járadék aranyban	78.50
1860. államsorsjegyek	78.75
Osztrák-magyar bankrészvény	131.25
Magyar hitelbank-részvény	833.—
Osztrák hitelintézet-részvény	315.50
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.50
London (2 havi váltókért)	119.55
Magyar papírjárdék	88.05

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

DÁVID ANTALNÁL KÉZDI-VÁSÁRHELYT.

Legnagyobb kalap raktár.

Van szerencsém tudatni a n. érd. közönséggel, hogy divatos férfi-kalapokból és chiffon fertingekből gyári raktárt

tartok s azokkal a következő feltűnő olcsó árakban szolgálhatok:
Finom minőségű DIVATOS FÉRFI-KALAPOK minden választékban 70 krtól, 1 frt. 1 frt 20 kr, 2 frt, 2 frt 50 kr, 3—4 forintig.
Finom minőségű DIVATOS GYERMEK-KALAPOK minden választékban 60 krtól 2 frt 50 krig.

CHIFFON FÉRFI-INGEK 90 krtól 3 frt 50 krig.

INGGALÉROK darabja 12 krtól 25 krig.

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesítetnek.

Kézdi-Vásárhelyt, 1883. február hó.

Tisztelettel

Dávid Antal.

IGEN SZÉP ÉS DUS VÁLASZTÉKBAN.

Magyar nemzeti kötőpamut raktára.

A környéken házaló ügynökömet a vidéki közönség becses pártfogásába ajánlom.

Jó alkalom olcsón vásárlásra!!

A folyton kedvezőtlen időjárás következtében beállott gyenge kereslet miatt, de mindazonáltal a jóhiszeműleg lehozott áruk nagymennyiségű túlhalmozottsága, valamint raktárhelyiségem szűk volta kényszerít, hogy egy 14 napig tartó

nagy verseny-vásárt

rendezzek, melyre felhívom a n. érd. közönség becses figyelmét. Ezen időn az árakat tetemesen leszállítottam, miről mindenki meggyőződést szerezhet egy próbavételrel.

Meg kívánom jegyezni, hogy üzletem a tavaszi és nyári évadra ujonan, csinnal és dusan be van rendezve.

A t. közönségnek számos látogatását kérem.

FEJÉR JÁNOS

1—3 férfi és nő bazárja Kézdi-Vásárhely.

Vidékre díjmentesen.

Szobafestészet.

Van szerencsém a n. érd. városi és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani magamat.

Ujonan beszerzett, többféle stílyú divatos mintáimmal bármely igénynek képes vagyok megfelelni. Nyilvános épületek, pl. templomok, nagy termek stb. festésére szintén vállalkozom.

Főtörökvésem az, hogy olcsó árak, correct munka és pontosság által a n. érd. közönség eddig tanúsított szives pártfogását ezentul is kiérdemeljem.

K.-Vásárhelyt, 1883. ápril hó.

Tisztelettel

Blatt Mihály,

4—6 szobafestő.

Sz. 1064. tkvi.

1883.

Árverési hirdetmény.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint kézdívásárhelyi özvegy Bartha Józsefné sz. Hegyesi Terézia végrehajthatónak almási Fábán Ignáz végrehajthatást szenvedő elleni 100 frt s járuléka iránti ügyében végrehajthatást szenvedőnek az almási

10. számú tjkvben 2.—8. és 10.—25. r. sz. alatt felsorolt 485 frt becsértékű ingatlanaira özvegy Bartha Józsefné sz. Hegyesi Terézia kérelmező 100 frt tőke követelésének, ettől 1882. évi ápril hó 5-ik napjától járó 8% kamatoknak, 10 frt 70 kr perbeli, 5 frt 40 kr végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 20 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becsár, melyen alul is az ingatlanok szükség esetében el fognak adatni.

Árverezni akarók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadék-képes papirban az árverésről a kikiáltott kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság irodájában a hivatalos órák alatt, ugy Almás község előljáróságánál bárki által megtekinthetők.

Az árverés foganatosítására határidőül 1883. július 4-én délelőtt 9 óra Almás községben a község házához kitétetik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becsáron felül ígértet nem tétetik, vagy a becsár sem adatni meg, becsáron alól is el fognak adatni.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság üléséből 1883. márczius 13.